

Chemievrij onderhoud op Tilburgse hockeyvelden

‘Met dit middel maak je niks dood, maar ruim je wel alles op’

Ongeveer vijf jaar geleden besloot Finovi, toen nog TopGrass geheten, het onderhoud van kunstgrasvelden voortaan op biologische wijze te gaan verrichten. Het was daarmee een van de eerste aannemers die hiertoe overgingen. In die tijd ontstond ook de samenwerking met AlgaVelan, de leverancier van MO5 Sport. Dit vloeibare middel bestaat uit micro-organismen die de organische vervuiling op sportvloeren in de buitenlucht als het ware opeten.

Auteur: Wijnand Meijboom

‘Met dit middel maak je niks dood, maar ruim je wel alles op’, zo vat Ewoud van de Wetering van AlgaVelan de werking kort samen. Samen met Willem Pijnappels, senior onderhouds-specialist bij Finovi, is hij eind mei naar de sportaccommodatie van het Tilburgse WERE Di gekomen om een toelichting te geven op deze chemievrije aanpak. Hier onderhoudt Finovi onder andere de hockeyvelden. Pijnappels was aanvankelijk sceptisch toen hij hoorde dat zijn bedrijf overstapte op biologisch onderhoud met MO5 Sport. ‘Ik dacht bij “biologisch” in eerste instantie alleen maar aan hoge kosten, omdat in de supermarkt biologische producten ook een stuk duurder zijn.’ Bovendien was hij bang dat hij het onderhoudswerk niet meer zou aankunnen met de beschikbare mensen

omdat dit biologische middel vaker toegepast moet worden. ‘Je moet om de twee tot drie weken spuiten. Ik vroeg me af hoe we dit voor elkaar konden krijgen.’

Minder water, meer velden

De onderhoudsploeg werd uitgebreid en inmiddels heeft Pijnappels ervaren dat de toepassing van MO5 Sport goed werkt en zelfs goedkoper is. Dankzij deze manier van werken wordt bij het onderhoud niet alleen minder water gebruikt, maar er kunnen ook meer velden op een dag worden onderhouden, mede door de hogere snelheid van de tractor. De sceptische houding tegenover MO5 Sport is veranderd in volledige omarming. ‘De literprijs mag dan iets hoger zijn, maar je hoeft minder

vaak een dieptereiniging te doen. Als je deze twee zaken tegen elkaar wegstreept, is het voor eigenaren van een sportveld zelfs goedkoper.' Ook niet onbelangrijk is dat medewerkers van Finovi niet langer worden blootgesteld aan chemische middelen. 'Vijf jaar geleden hebben wij besloten dat onze mensen op de tractor niet meer met chemie hoeven te werken. Dat is beter voor onszelf, maar ook voor het milieu en voor de toekomst.'

Na het besluit om voortaan chemievrij te werken, moesten Pijnappels en zijn collega's sommige verenigingen wel overtuigen. Ook werd in de beginfase MO5 Sport af en toe toegediend via de doseringspompen van de beregeningsinstallatie, zoals bij chemie ook altijd gebeurde. Pijnappels: 'Dat was natuurlijk niet ideaal, maar

'Met een spuit kun je het precies daar aanbrengen waar je wilt en heb je het beste resultaat'

destijds tijdelijk nodig om het werk voor elkaar te krijgen. Bij een beetje wind kwam er ook veel naast het veld terecht. Met een spuit kun je het precies daar aanbrengen waar je wilt en heb je het beste resultaat.' Van de Wetering: 'Ik heb in het verleden wel gezien dat chemie op die manier zo de Vecht in waaide. Dan is er sprake van een milieudelict.'

Toen Finovi overstapte op chemievrij, betekende dit dat de waterhockeyvelden bij WERE Di in het begin bewerkt moesten worden met een hogere dosering om het veld 'op niveau' te brengen. Daarna moeten de micro-organismen regelmatig aangevuld worden. Door dit reguliere onderhoud goed uit te voeren, is nog maar één keer per jaar een dieptereiniging nodig. Maar bij een dergelijke grondige schoonmaaktbeurt worden de aanwezige micro-organismen natuurlijk ook weggespoeld. Het is dan zaak om die zo snel mogelijk terug te brengen, om de juiste balans te herstellen. 'Je ziet dat het

hoofdveld er keurig bij ligt', zo illustreren beide mannen het effect van de micro-organismen. Aan de uiterste randen van de hockeyvelden bij WERE Di, dus buiten het speelveld, is tegenwoordig wel wat onkruid zichtbaar, omdat er niet meer met chemie gewerkt wordt. Van de Wetering: 'Dat is helemaal niet erg. Het hoeft er niet zo clean en steriel uit te zien. Het belangrijkste is dat de velden honderd procent bespeelbaar zijn.'

Weerstand

Van de Wetering onderstreept nogmaals het milieuaspect van zijn onderhoudsmiddelen. Toen hij zeven jaar geleden met zijn bedrijf de sportmarkt betrad, stuitte hij soms nog op veel weerstand. Inmiddels weten gebruikers dat de micro-organismen de vervuiling in de kunststofsportvelden of gravelbanen effectief te lijf gaan en het milieu sparen. Van de Wetering kan oprecht boos worden over het gebruik van chemische middelen bij het onderhoud van sportaccommodaties. 'Al die middelen bevatten schadelijke werkzame stoffen. Dit zijn omgevingsvreemde materialen, net als rubberkorrels. Deze stoffen komen in de omgeving via de waterafvoer en dan voldoe je niet aan de zorgplicht.' Op de beurs in Houten heeft hij namens de BSNC, samen met een jurist van de Unie van Waterschappen, een presentatie gegeven over onderhoudsmiddelen en waterkwaliteit. Deze is op aanvraag beschikbaar.

Lichtpuntjes

Gebrekkige handhaving is volgens hem ook een belangrijke reden voor het hardnekkige gebruik van chemie, ondanks bestaande verboden. 'In aanbestedingen staat vaak alleen dat algen bestreden moeten worden, maar niet hoe dit moet gebeuren. Als een aannemer dit doet met chemische middelen, is er niemand die dit controleert.' Van de Wetering en Pijnappels zien ook lichtpuntjes. Steeds meer adviesbureaus hameren tegenwoordig wel op chemievrij onderhoud in de bestekken die zij voor sportveldeigenaren maken.

In 2027 moet Nederland voldoen aan eisen van de EU voor de waterkwaliteit. Dit wordt volgens experts een groter probleem dan stikstof. En afvalwater mag na de reiniging van een sportveld niet zomaar geloosd worden op het riool. Finovi denkt al na over de toepassing van filterinstallaties op locatie om op die manier ook de microplastics uit het water te halen, zodat er geen omgevingsvreemde stoffen in

'Het hoeft er niet clean en steriel uit te zien. Het belangrijkste is dat de velden honderd procent bespeelbaar zijn'

het milieu terechtkomen. Deze filtertechniek is al bekend, bijvoorbeeld van autowasstraten, en dat geldt voor meer technieken die het milieu kunnen ontzien. Volgens Van de Wetering is het zaak om ook deze al bestaande technieken toe te passen bij het onderhoud van sportvelden: 'Alle kennis hierover moet alleen nog bij elkaar gebracht en verspreid worden.' Zelf doet hij al jaren zijn uiterste best hiervoor. In Willem Pijnappels van Finovi heeft hij inmiddels een goede ambassadeur.

